

Al Ihsaan

Een school in de samenleving

Door: Manon Berends en Barbera Prins

Al Ihsaan, een islamitische basisschool in het multifunctionele ontmoetingscentrum Atolplaza in Lelystad, biedt onderwijs op islamitische grondslag. In het Atolplaza bruist het van de levendigheid: een vrouwengroep ontmoet elkaar hier, men kan binnenwandelen bij de wijkpost en er zijn verscheidene initiatieven om mensen met elkaar in contact te brengen. Ook is er een openbare school gehuisvest in het gebouw. Een mooie plek om de basisschool Al Ihsaan te vestigen, een school waar burgerschap een prominente rol inneemt.

Hoe dit allemaal begonnen is? Khadija Loukili, groepsleerkracht van groep 6: “Een aantal jaren geleden wees de Onderwijsinspectie ons op een aantal aspecten van ons onderwijs die verbeterd moesten worden. Wij wilden op dat moment niet alleen taal en rekenen aanpakken, maar ook burgerschap structureel integreren in ons onderwijs.” Een pittige klus die de nodige energie heeft gekost. Wat begonnen is met iets dat “op papier moest” is uitgegroeid tot een goed doordacht plan dat met plezier gedragen wordt.

Visie en planmatigheid

Een dikke, blauwe map is het bewijs van een weg die ingeslagen is, maar die ook zeker bewandeld moet blijven. “In deze map zit echt van alles. Van verslagen over klassenbezoeken tot lesevaluaties en van beschrijvingen van projecten tot doelstellingen”, zegt Khadija. Burgerschap van a tot z kun je wel zeggen.

Al Ihsaan heeft op het gebied van burgerschap een duidelijke visie. Khadija: “Als school vervul je een onmisbare rol in het opvoeden van leerlingen tot burgers, in de overdracht van normen en waarden en in het versterken van de sociale cohesie. De school wordt gezien als plaats die bij uitstek geschikt is om leerlingen te vormen tot ideale burgers met behoud van eigen identiteit en hen volledig te laten integreren.” Nabila vult hierop aan: “De school kan het echter niet alleen. Ook de ouders, de omgeving en externe instellingen zijn nodig om burgerschap te kunnen ontwikkelen.” Bij het uitwerken van visie en beleid heeft Al Ihsaan gebruik gemaakt van het instrument ‘maatschappelijk verantwoord’ van SLO. Om de uitwerking op klasniveau nog beter gestalte te geven neemt de school nu deel aan een ontwikkelproject waarin SLO samenwerkt met vijf scholen.

Levensbeschouwing

In de lessen wordt expliciet aandacht geschonken aan belangrijke onderwerpen als vrijheid van meningsuiting en de verschillen en overeenkomsten tussen godsdiensten. Zo is bijvoorbeeld de rabbijn op school geweest om te vertellen over het jodendom en ook een pastoor kwam zijn zegje doen. “De kinderen vonden het eerst een beetje spannend”, zegt Nabila (juf van groep 5 en tevens lid van het ontwikkelteam burgerschap). “Maar zij mochten ook allerlei vragen stellen en hier werd dan ook dankbaar gebruik van gemaakt. De kinderen vonden het een mooie ervaring en wij als leerkrachten konden dit alleen maar beamen.” In deze multiculturele samenleving vinden wij het belangrijk om onderwerpen van verschillende kanten te belichten en kinderen hiermee vertrouwd te maken. Politiek is hier een goed voorbeeld van.” Op Al-Ihsaan gelden er wel islamitische regels met betrekking tot kleding, bijvoorbeeld het dragen van een hoofddoek vanaf groep 5, maar respect voor anderen wordt minstens zo belangrijk gevonden.

Democratische vorming

Aan het bijbrengen van democratische beginselen en politieke aspecten wordt tevens aandacht besteed. Zo gaan de jongste kinderen op bezoek bij de wijkpost die in het gebouw zit. Groep 3 en 4 gaan naar het gemeentehuis om daar te kijken hoe het gaat. Groep 5 en 6

gaan op hun beurt naar de Provinciale Staten en tenslotte gaan groep 7 en 8 naar de 2^e Kamer. Nabila: "Dat is altijd een hele happening! Met de trein reizen we naar Den Haag om een kijkje achter de schermen te nemen bij de 2^e Kamer." Er is voor deze constructie gekozen om tegemoet te komen aan de belevingswereld van de verschillende leeftijden. Nabila: "Bij een kleuter hoef je niet aan te komen met Nederlandse politiek, want dit staat veel te ver van hem of haar af. Oudere kinderen daarentegen begrijpen dit beter en hier maken wij gebruik van."

Omgeving

In het ontmoetingscentrum Atoplaza is het goed vertoeven voor de leerlingen en leerkrachten van Al Ihsaan. Op de bovenste verdieping wonen ouderen in seniorenwoningen en zij komen vaak even door de school wandelen om te kijken wat er gaande is. "De kinderen zijn het nu gewend dat er vaak mensen door de school lopen om even een kijkje te nemen. Zij zwaaien even en gaan dan verder met hun werk, geweldig om te zien!" aldus Nabila.

Ook ouders schrikken niet terug van de school. Er is een zeer actieve ouderraad en binnenkort start er zelfs een heuse vadersraad. "Zij gaan zich nu ook inzetten voor de school."

Leerlingparticipatie

Niet alleen de ouders hebben inspraak op de school. Ook mogen de leerlingen meebepalen over dingen in de school die hen aangaan. Door middel van een leerlingraad wordt geprobeerd dit te verwezenlijken. Eens in de twee weken komen zij bijeen om te vergaderen en eens per maand zit de directeur van de school er ook bij. Nabila noemt een paar voorbeelden: "De leerlingen mogen meepraten over bijvoorbeeld schoolreisjes of de invulling van een feest op school. Ook hebben zij meegeholpen met de realisatie van nieuwe speeltoestellen op het plein." De leerlingenraad is tot stand gekomen na verkiezingen. Leerlingen kunnen zich daarbij kandidaat stellen en voeren campagne.

Toekomst

Al met al is Al Ihsaan een heel stuk op de goede weg. "We zijn er echter nog lang niet", oppert Khadija. "Al het vele werk wat we de afgelopen jaren hebben gedaan willen we omzetten in een structureel ingebed geheel dat in stand kan blijven. We willen ons meer toeleggen op de voortzetting van burgerschap, want de startfase is nu voorbij." In een samenwerkingsproject met SLO zet de school nu in op het duurzaam verankeren van de aanpak waarover men tevreden is en het bijstellen van punten die nog niet naar tevredenheid zijn. In het project wordt samengewerkt met drie andere basisscholen in de regio.

http://www.noorscholen.nl/?/school/al_ihsaan

